

Basın Bülteninden:

HABERLER – KONULAR

TV'de Bir Haksızlık Daha

28 Aralık 974 İstanbul (İstanbul)

TRT geçen hafta içerisinde yapmış olduğu ilâç ve Eczacılık Sorunu ile ilgili açık oturumu son derece haksız ve maksatlı bir imaj altında sunmuştur. Sağlık sorunu bünyesinde önemli bir faktör olan ilâç problemi eczacılık meselesi haline getirilmiş, adeta eczacılar yargılanmıştır. Yönetimi Mehmet Barlas SSY Bakanlığı temsilcisine 80 dakikalık programın 40 dakikasında konuşma imkânı vermiş, **Türk Eczacıları Birliği** temsilcisi ile **İlâç İşverenleri Sensikası** temsilcisine toplam ancak 30 dakika konuşabilme imkânı tanınmıştır. Geri kalan 10 dakikayı da yönetici kullanmıştır.

Açık oturumlardan maksat her temsilciye hiç olmazsa takriben eşit zaman içerisinde fikirlerini söyleyebilmesine hassasiyet gösterilmelidir. Son günlerin aktüel konusu olan eczacıların boykota gitmeleri bazı isteklerinin olduğu ve bunların gerçekleşmediği Türk kamu oyuna duyurulmuştu. İlâç ise ayrı bir sorundu. Yönetiminin eczacı sorunu ile ilâç sorununu aynı semsiye altında sunması ilâç sorunu gibi önemli unsurun eczacılık sorunu halinde gösterilmesine yardımcı olmaktan ileriye gidemezdi.

Kâr hadleriyle ilgili yeni karardan bahisle eczacının yaşama imkânının kalmadığının, bu şartlar altında halka hizmet edilemeyeceğini ifade eden eczacılar temsilcisine, Bakanlık adına demogojik bir tarzda cevap verilmesi, bir hata yapıldıysa düzeltilir gibi sözlerle konunun geçiştirilmesi, hiç de bir bakanlık yetkilisinin mesuliyetinin idrâkini göstermiyordu.

Eczacılar temsilcisinin konuşma imkânı bulabildiği kısa zaman içerisinde dertlerinin dile getirilmesinde, sık sık sözlerinin kesilerek mani olunması ve bazı raporların açıklanmasına yön verilmemesi açık oturumun taraflı olduğunun bir isbatıydı.

Oturumda yargılanması gereken birisi varsa o da icra yetkilisi olan Bakanlık temsilcisi olduğu halde yavuz hırsız misali eczacılar yargılanmış, Türk eczacıları birliği temsilcisine değil sual soracak kadar söylenenlere cevap verebilecek kadar dahi zaman verilmemiştir.

İlâç ve Eczacılık sorunuyla ilgili gerçeklerin Türk kamu oyunun önünde sergilenmesine TV ve bakanlık ikilisi bakalmı ne zamana kadar mani olabilecektir.

(Yedigün 31 12 1974 Ankara)

19.11.1974 günü saatlerin 16.30'u gösterdiğinde, Ankara'da Amerikan elçiliğinin karşısındaki yeni TRT binasında dört kişi baş başa vermiş konuşuyorlardı. Türk Eczacılar Birliği Genel Başkanı İbrahim Çetinkaya, karşısındaki gözlüklü, uzun boylu, gür saçlı ekrandakinin aksine sevimli adama sordu :

«— Konuşmalar nasıl olacak?» Genç adam cevap verdi :

«— Sayın Çetinkaya tüm konuşmacılar dört kez beşer dakika konuşacaklar.»

İbrahim Çetinkaya bundan çok memnun kaldı. Böylece mesleğinin ve meslektaşlarının sorunlarını dile getirmek için yeteri kadar zaman bulabilecekti.

Diğer iki kişi Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Müsteşar Muavini Timuçin Erçağ ile İlaç İşverenler Sendikası Genel Sekreteri Tuna Çeteğin Uçansu idi. Biraz sonra dört kişi hep birlikte TRT Genel Müdürlüğünün bulunduğu Mithatpaşa'daki binaya geldiler. Yapılacak açık oturum için çekime geçilmeden biraz önce Mehmet Barlas, Eczacılar Birliği Başkanından bazı istatistik bilgiler aldı ve bunları önündeki kâğıda not etti.

Çekim başlıyor

İlaç sorununun tartışılacağı açık oturumun çekimine saat 17.00'de başlandı. İlk söz Timuçin Erçağ'a verilmişti. Bakanlık Müsteşar Muavini ilâçla ilgili geniş bir tanım ve açıklama yaptı. Yasalardan örnekler verdi, eski kararnameyi eleştirdi, yenisinin açıklık getirdiğini belirtti. Ancak Timuçin Erçağ susmak bilmiyordu. Beş dakikalık süreyi çoktan aşmış, neredeyse, konuşması, yarım saate ulaşmıştı. Erçağ'ın konuşması böylece uzayınca İbrahim Çetinkaya'da bir huzursuzluk başlamıştı.

açık oturumun yarısı kadar bir zaman bitmişti. Kendisine pek zaman kalmayacaktı. Çünkü belirli bir süreyi kapsayacak olan

İkinci söz sırası Tuna Çeteğin Uçansu'ya verilmişti. İşverenlerin sözcüsü durumunda olan Uçansu, meydanı boş bulmuş veryansın ediyordu. İlaç Sanayii Türkiye'de dünyanın en ucuz ilâçlarını imâl ediyordu. Bir ilâç enflasyonu olması söz konusu değildi! Kârları çok düşüktü! Ham madde imâline de yavaş yavaş girmişlerdi, artık mesele hallolacaktı!

Tuna Uçansu böyle konuşmakta haklı idi, çünkü karşısında kendisini cevaplayacak ve susturacak kimsenin bulunmadığını çok iyi biliyordu.

Söz sırası Eczacıların sözcüsüne geldiğinde çekim odasına giren bir görevli Mehmet Barlas'a ufak bir pusula getirdi. Barlas pusulaya şöyle bir göz attıktan sonra yeniden çekime geçildi. Timuçin Erçağ ve Tuna Uçansu gönülleri dilediği kadar konuşmuşlardı ama İbrahim Çetinkaya söze başlar başlamaz, Mehmet Barlas hemen zamanın çok az kaldığını hatırlattı. Çetinkaya'nın konuşmasının beşinci dakikasında ise sözü kesildi ve yeniden Erçağ'a söz verildi. TRT'nin sık sık uyguladığı bir oyun yeniden sergileniyordu. Mehmet Barlas'ın beslenme ile ilgili bir programda Osman Nuri Koçtürk'ü konuşturmamak için uyguladığı taktik bu kez Çetinkaya'da deneniyordu.

Ve bir Bakanlık sözcüsü :

Bakanlık sözcüsü Timuçin Erçağ, «Türkiye'de ilâç sorunu yoktur, Sağlık Bakanlığı sorunu vardır» diyen sanayicinin sözcüsüne yan vermiş tüm hıncı ve öfkesi ile eczacılara saldırıyordu. Daha ne dediği bile belli olmamış İbrahim Çetinka-

ya'ya saldırıyor, nasıl olur da siz bazı resmi dairelere % 6 iskonto yapabiliyorsunuz diyordu. Şayet Timuçin Erçağ yan verdiği sanayicinin sözcüsüne bakabilseydi, kıs kıs güldüğünü ve sigarasının dumanını savurup klark çaktığını görecekti. Çünkü Erçağ eczacıların % 6 iskontonun hesabını soracak kadar incelerken, sanayicinin ihalelerde yaptığı % 50 iskontoyu hiç bilmezden geliyordu.

Sağlık Bakanlığı sözcüsü bir meslek kuruluşunun sözcüsüne yüklenebildiği kadar yüklendi. Ve Türkiye'de ilaç sorununun eczacılardan çıktığını kanıtlamaya uğraştı. Sanayi kesiminde ise, bundan bir yıl önce Ankara Otelinde düzenlenen seminerle Ankara Tabip Odası Başkanı tarafından söylenmiş fiyatla ilgili görüşleri vermekle yetindi. Böylece Türkiye'de Sağlık Bakanlığı sorunu var diyen sanayicilere de hak vermemek mümkün değildi. Çünkü, o Sağlık Bakanlığının sözcüsü sanayiciyi bırakmış ve tüm suçu eczacıya yüklemişti. Barlas da Çetinkaya'dan aldığı istatistik rakamlarla çaktırmadan eczacılara yükleniyordu. Çetinkaya fena sıkıştırılmıştı.

Daha sonra sanayicinin sözcüsü yine konuştuk, Erçağ gene konuştu. İbrahim Çetinkaya ise her konuşmaya başladığında sözü Barlas tarafından kesildi.

Perde arkası..

Bu işin görünen yönüdür. Aslında perdenin arkasında önemli olaylar cereyan etti. Açık oturumun yapıldığı saatlerden çok önce İsmail Cemin ve Mehmet Barlas'ın masalarının üstünde bir uyarı mektubu duruyordu. Mektup Ankara Tabip Odasından gönderilmişti. Mektupta, ilaçla ilgili bir açık oturumda her kesimin sözcüsünün bulunması gerektiği hatırlatılıyor, özellikle

le ilaç sorununu Türkiye'de ilk kez ele alan kuruluş olması bakımından Ankara Tabip Odasının sözcüsünün bulunmadığı bir açık oturumun tarafsızlık ilkesine aykırı olacağı hatırlatılıyordu.

Ama programı düzenleyen, yıllardır böyle bir açık oturumu isteyen kuruluşlara «hayır» diyen TRT Haber Merkezi sanayicinin gül hatırı için açık oturumu sanayicinin karşısında görüş verecek kimse-leri çağırılmamıştı. Örneğin üniversite sözcüleri ve Ankara Tabip Odası bunlar arasındaydı. Halka doğruyu iletmektense, halka karşı görüşleri vermeği yeğ tutan TRT Haber Merkezi, ilaç sorununu da tam sanayicinin görüşüne uygun yansıttı. Çünkü bundan bir ay önce yayımlanan Sağlıkımız dizisindeki ilaç programı bir çok kulaklara kar kaçtırmıştı ve o programdan sonra Mehmet Barlas dostları tarafından sık sık ziyaret edilmişti!

Nitekim açık oturumu izleyen günlerde Ankara Tabip Odasına düzgün bir el yazısıyla kaleme alınmış bir mektup geldi. Mektupta şöyle deniliyordu:

«Mehmet Barlas, Necip Sait Barlas'ın yeğenidir. LİBA İlaç Fabrikasının sahibi Necip Barlas'tır. Ve LİBA adı, Necip Sait'in çocukları Lale, İskender ve Barlas isminden oluşmuştur.

Ayrıca TRT Haber danışmanı ve açık oturum tertipçisi Mehmet Barlas 1971 yılında LİBA Fabrikasının müdürlüğünü de yapmıştır. Annesinin de bu fabrikada hissesi vardır.»

Yazılanların tam olarak doğru olup olmadığı kestirilememektedir ama, kişinin aklına hemen bir ata sözü gelmektedir: Ateş olmayan yerden duman çıkmaz...